

**Tisztelt Miniszter Asszony! Tisztelt ünnepi elnökség, bányász és kohász Barátaim!
Tisztelt Vendégeink!**

A Magyar Bányászati Szövetség nevében ezúton köszöntöm mindannyiukat Borbála napi ünnepségünkön.

Szent Borbála napja több évszázados hagyományra tekint vissza, és e jeles ünnephez erősen kapcsolódnak népi szokások is, amelyeket talán érdemes most feleleveníteni.

A hagyomány szerint ezen a napon nem szabad fonni, vagy akár a rokkához nyúlni, mivel a hiedelem szerint Borbála orsót dobna be az ablakon, a fonalból kóc lenne, a tehenek lábára tekeredne, megsérülnének, és így kár érné a gazdát. Az ország egyes tájain a fiúk kotyolni jártak és kotyoló verseket mondtak:

Bara, bara, kity-koty,
Gelegunya kettő, három,
A pálinkát várom.

A népi hit szerint Borbála napkor az sem hoz szerencsét a házra, ha női látogató érkezik hozzánk. Jó tanács, ha mégis felénk járna: seprűvel verjük ki a portáról.

A seprű is megjelenik a hiedelem eszköztárában, vagyis ezen a napon nem szabad seperni, mert elsöpörjük a szerencsénket.

Mi, bányászok, hirtelen halállal fenyegető, veszélyes szakmát űzők jól tudjuk, hogy a természeti erőkkel naponta vívott csatában a jó szerencse mit jelent számunkra, és miért fohászkodunk évszázadok óta Szent Borbálához, védelmét kérve.

Az ünnep mindig jó alkalom arra is, hogy visszatekintsünk, megismerjük múltunkat, ápoljuk hagyományainkat és erre alapozva építsük tovább jövőnket.

2012. a bányászati szervezeteink életében jelentős évfordulókat fed le, melyekről a szakmai összefogás jegyében jelen ünnepségünkön is meg kell emlékeznünk!

Alapításának 250 éves jubileumát ünnepli az Alma Mater, a Selmecbányai Akadémia.

120 éves az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület.

20 éves a bányászati vállalkozásokat országos szinten összefogó munkaadói szakmai érdekképviseleti szervezet, a Magyar Bányászati Szövetség, és egy híján 100 éves a munkavállalókat tömörítő bányász szakszervezet a BDSZ.

A bányászat szempontjából ezen időtávlatokban rendkívül sok esemény zajlott le, melyek hol fent, hol pedig lent találták a bányászatot. Az viszont egyértelművé vált, hogy ásványi energiahordozók és nyersanyagok kitermelése nélkül nincs és nem is lesz gazdasági fejlődés sem a nagyvilágban sem az Európai Unióban, sem pedig szűkebb hazánkban Magyarországon!

A rendszerváltást követő időszakot vizsgálva láthatjuk, hogy a bányászat megítélése jelentős csorbát szenvedett mind társadalmi, mind pedig kormányzati szinten. Húsz évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy minisztériumi alapító okiratban egyáltalán újra szerepeljen a bányászat. Ez első ízben 2010-ben valósult meg a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Alapító Okiratának miniszterelnöki aláírásával, így deklarálva, hogy a Kormány számít a bányászatra.

A szakma rendkívüli várakozással tekintett az ágazatra, és irányításának sorsára. A kezdeti visszaesést követően beindult egy fejlődési folyamat. A Minisztériumban új szakemberek felvételével biztosított lehet az NFM Alapító Okiratában szereplő, bányászattal kapcsolatos feladatainak ellátása.

Az energiatermeléssel összefüggő alapanyag ellátó bányászat kezdettől súlyponti kérdés. Reményeink szerint az építőipari adalékanyagok bányászata is egyre inkább a figyelem középpontjába kerül, mely visszatükröződik a minisztériumban is.

A bányászatról szóló törvényben deklarált szakmai ünnepeink az összefogást erősítik, annak érdekében, hogy a valódi értékteremtő ágazatunk aktív részese lehessen a magyar nemzetgazdaságnak.

A több évszázados hagyományra visszatekintő Szent Borbála kultusz felelevenítése lehetővé tette, hogy ugyanezen napon számos – az Európai Unió tagország bányásztársadalmaival együtt ünnepelhessünk.

Kérem, engedjenek meg ennek kapcsán egy rövid történeti áttekintést!

A Szent Borbála napi ünnepség lehetőséget ad arra, hogy tisztelettel emlékezzünk mindazokról, akik a rendszerváltás időszakában e vonatkozásban élenjáró kezdeményezők, aktív szerepvállalók voltak. Azokról se feledkezzünk meg, akik ezt a hagyományápolást több mint két évtizeden át segítették és segítik napjainkban is.

Annak idején Dr. Tóth István, az OMBKE akkori elnökének nevéhez fűződik az a kezdeményezés, amely a bányásztársadalom álmát valósította meg: a bányászahagyományok felelevenítését.

A bányászatban dolgozók sorsát Dr. Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság első szabadon választott elnöke kezdettől szíven viselte. Támogatta azt, hogy – ha nem is állami kitüntetésként, de legalább miniszteri szintű kitüntetésként jelenjék meg a „Borbála érem”

A miniszteri kitüntetés is korszakváltásokon esett át:

Dr. Latorcai János elsőként adományozta 1993-ban a „Borbála érem” miniszteri kitüntetést „Alapította az ipari miniszter” körfelirattal.

A bányászatról szóló törvény 1997. évi módosítása kiemelten foglalkozott a bányászok erkölcsi megbecsülésével, elismerésével. Ez tette lehetővé azt, hogy Dr. Fazakas Szabolcs hivatalosan is miniszteri rendeletbe foglalta ezen kitüntetést, mely 1997 óta „miniszteri kitüntetés” feliratú ezüst érmével ismeri el a lelkiismeretes bányászati tevékenységet.

A mai napon a kitüntetés történetének harmadik korszakának kezdetét éljük. Az átadásra kerülő miniszteri kitüntetések hátoldali felirata: „a nemzeti fejlesztési minisztertől” a kitüntetés jelenkori megbecsülését reprezentálja.

Köszönjük Miniszter Asszonynak, hogy mai ünnepségünkön a harmadik generációs Borbála érem adományozásával ismeri el a bányászattal és kohászattal kapcsolatos lelkiismeretes végzett kiemelkedő tevékenységet!

A bányászati társszervezetekkel és az Alma Mater jogutódjával összefogva bizton jelenthetem ki, hogy képesek vagyunk arra, hogy Magyarország bányászatra is alapozott fejlődése az anyag- és energia import mérséklése révén sikerre vezessen!

Kérésünk csupán annyi, hogy biztosított lehessen stabil-, kiszámítható jogszabályi környezetben a vállalkozások, benne a bányászati vállalkozások működése is! Óvja a bányászokat és kohászokat védőszentjük Szent Borbála!

„Bányász! Köszöntelek, de holnap is vár a bánya,
mert kell a szén, kell a hős is, hogy kibányássa
És mert hős vagy, nem lehetsz gyáva,
Óvjon téged Szent Borbála.”

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Jó szerencsét!